

Opasnosti na putu samoizgradnje

Vjerovjesnikovo, s.a.v.a., izbjegavanje povlaštenosti

U djelu El-Mu'džemu-l-evsatse prenosi od Amira ibn Rebia: „Jednom dok je Allahov Poslanik, s.a.v.a., obilazio okolo Kabe (tavafio) prekinuo se kaiš na njegovoj sandali. Neki čovjek je skinuo kaiš sa svoje sandale i pružio mu ga, ali je on odbio da ga uzme, rekavši: 'To je vrsta [povlaštenosti, a ja ne prihvatam povlaštenost.'“[1]

Predviđanje pojave traženja povlaštenosti među muslimanima

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Zaista, vi ćete se poslije mene suočiti s traženjem povlaštenosti.“[2]

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Kao da vas vidim s jahačem koji vam je došao, sjahao kod vas pa rekao: 'Zemlja je naša zemlja, grad je naš grad, a vi ste samo naši robovi i nadničari.' A onda se ispriječio između hudovica i siročadi i onoga što je Bog dao njihovim očevima.“[3]

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Kada potomci Ebul-Asa dostignu trideset muškaraca oni će ljude varati vjerom, robove Božije će iskorišćavati i imetak Božiji će samo za sebe [uzimati.“[4]

Rasprava o pojmu traženje povlaštenosti

Traženje povlaštenosti (ar. isti'sar) je glagolska imenica od korijena esr, suprotno od nesebičnosti ili davanja prednosti drugima (ar. isar). Sebičan je onaj koji u osiguravanju potreba i traženja daje prednost sebi, svojoj porodici, svojoj rodbini i svojim pristalicama nad svima .drugima

Pogibeljnost traženja povlaštenosti

Traženje povlaštenosti je jedno od najopasnijih svojstava koja poništavaju vrijednosti i potpuno ih razaraju. Njezina razarajuća posljedica ne zaustavlja se samo na srozavanju morala nego vodi društvenom i političkom propadanju, odnosno dovodi do pada država i rušenja vlada. U mudrim izrekama pripisanim hazreti Aliju, mir s njim, se kaže: „Povlaštenost uzrokuje zavidnost, zavidnost uzrokuje mržnju, mržnja uzrokuje podijeljenost, podijeljenost uzrokuje razdor, razdor uzrokuje slabost, slabost uzrokuje poniženje, poniženje uzrokuje nestanak države i prestanak blagodati.“

Proučavanje islamske historije i njezino detaljno razlaganje, kao i istraživanje uzroka propadanja opće islamske zajednice (ummeta) i činilaca zalaska njezine zvijezde dovodi do zaključka da su povlaštenost, samoživost i samodržavlje jednog broja vladara prouzrokovali .goleme štete razvoju ove vjere i smanjili njezin uticaj i njezino širenje

Suprotstavljanje povlaštenosti

Tokom poslanstva Allahov Poslanik, s.a.v.a., i hazreti Ali, mir s njim, za vrijeme svoje vladavine su ulagali krajnje napore da spriječe pojavu povlaštenosti, samoživosti i samovolje među vođama novog islamskog poretka; činili su sve što je bilo u njihovim mogućnostima da te opasne, razarajuće osobine pokopaju. U nastojanju da spriječi tu opaku bolest Vjerovjesnik, s.a.v.a., se zaklanjao od svega što je imalo ikakvu vezu s njom i udaljavao se i od najmanjeg postupka koji bi mogao zaudarati na to pokušeno svojstvo. Zato nije dopuštao bilo kome da se ponaša na način da njega stavlja ispred sebe u bilo čemu. Jedan od jako djelotvornih primjera koji ukazuju na nastojanje Vjerovjesnika, s.a.v.a., da suzbije tu bolest i uništi sve što ima ikakvu vezu s njom je njegovo odbijanje da uzme od čovjeka kaiš

njegove sandale koji mu je bio pružio kada se njegov kaiš prekinuo dok je on vršio obred obilaska okolo Kabe. Odbijajući ga uzeti, rekao mu je: „To je vrsta povlaštenosti, a ja ne prihvatam povlaštenost.“

I život Poslanikove porodice, mir s njima, blista primjerima ne samo odbijanja povlaštenosti i samoživosti te istrajavanja na njihovom izbjegavanju nego također bilježe žrtvovanje njihovih osobnih prava.

Zato je proučavanje načina života tih časnih ljudi i upoznavanje s njim na polju njihove borbe protiv sebičnosti, a davanja prednosti drugima važna i korisna odgojna škola, ispunjena brojnim savjetima i poukama, posebno za vođe i vladare.

Ali, kakve li žalosti! Vođe zajednice muslimana su odstupili od ovog ispravnog puta, nisu slijedili način života ovih časnih ljudi i nisu usvojili njihovo ponašanje pa je ishod bio – kao što je predvidio Vjerovjesnik, s.a.v.a. – da su stavljeni pred iskušenje bespravnog prisvajanja. Tako su vjeru islam i njezine sljedbenike muslimane zadesili bolni događaji u prošlosti.

[1] El-Mu'džemu-l-evsat, sv. 3, str. 174, predaja 2840.

[2] Sahihu-l-Buhari, sv. 3, str. 1381, predaja 3582.

[3] El-Mu'džemu-l-evsat, sv. 4, str. 134, predaja 3798.

[4] El-Mustedreku 'ale-s-sahihajn, sv. 4, str. 527, predaja 8479